

” Tuottajaorganisaatiolla tarkoitetaan tuottajien itse perustamaa yhteenliittymää, siksi tuottajien tulee myös yhdessä muodostaa tuottajaorganisaatiolle säännöt.

Pihvilihan tuottajaorganisaation MALLISÄÄNNÖT

Mallisääntöjen johdanto.....sivu 2

Ohjeita mallisääntöjen laatimiseen...sivu 3

Mallisäännöt..... sivut 4-5

Pihvilihan tuottajaorganisaation mallisääntöjen johdanto ja ohjeet

Pihvilihan tuottajaorganisaation perustaminen -hankkeessa on laadittu mallisäännöt tuottajaorganisaation perustamisen suunnittelun ja perustamisen tueksi. Mallisääntöjen laatimisessa on hyödynnetty yhteistyötä MTK:n TUOTTO-hankkeen kanssa ja muokattu mallisääntörunko sopimaan pihvilihan tuotantoon.

Mallisäännöt ovat sovellettavissa koko naudanlihan tuotannon alalle. Mallisäännöt ovat yksi esimerkki siitä, kuinka sääntöjen muodostamista voidaan lähestyä, vaihtoehtoja on muitakin.

Tuottajaorganisaatiolla tarkoitetaan tuottajien itse perustamaa yhteenliittymää, siksi tuottajien tulee myös yhdessä muodostaa tuottajaorganisaatiolle säännöt. Tuottajaorganisaatiohyväksyntää hakevan yhteisön toimivaltaisen joukon tulee laatia ja hyväksyä tuottajaorganisaation säännöt, jotka voivat sisältyä yhteisön

sääntöihin tai osakeyhtiön yhtiöjärjestykseen. Vaihtoehtoisesti voidaan laatia erilliset tuottajaorganisaation säännöt, jolloin niiden muuttaminen ei vaadi ilmoitusta kaupparekisteriin. Mallisäännöt on laadittu erillisiksi tuottajaorganisaation säännöiksi, sillä käytännössä se voi olla toimivampi ratkaisu.

Tuottajaorganisaation säännöistä tulee ilmetä seuraavat asiat:

1. Tuottajajäsenten on noudatettava tuottajaorganisaation hyväksymiä sääntöjä tuotanto-ilmoitusveloitteesta, tuotannosta, kaupan pitämisestä ja ympäristönsuojelusta.
2. Tuottajajäsen voi kuulua minkä tahansa tilan tietyn tuotteen osalta vain yhteen tuottajaorganisaatioon. (*)
3. Tuottajajäsenten on toimitettava tuottajaorganisaation tilastointitarkoituksiin pyytämät tiedot. Tuottajaorganisaatio on velvollinen toimittamaan tietoja Ruokaviraston EU-raportointia varten.
4. Menettelytavoista, joilla tuottajaorganisaation säännöt määritetään, annetaan ja muutetaan.
5. Rahoittamiseen tarvittavien maksujen perimisestä jäseniltä, säännöissä voidaan valtuuttaa hallitus päättämään vuosittain kerättävistä maksuista.
6. Säännöistä, joilla varmistetaan tuottajajäsenten voivan demokraattisella tavalla valvoa organisaatiota ja päätöksentekoa, tilinpäätöstä ja talousarviota.
7. Seuraamuksista, kun tuottajaorganisaation perussäännön mukaisia veloitteita, jätetään noudattamatta tai tuottajaorganisaation hyväksymiä sääntöjä rikotaan.
8. Säännöistä, jotka liittyvät uusien jäsenten hyväksymiseen ja erityisesti jäsenyyden vähimmäiskeston, joka ei voi olla alle vuoden.
9. Tuottajaorganisaation toiminnan kannalta välttämättömistä kirjanpito- ja budjettisäännöistä.

(*) Tähän voidaan myöntää poikkeuksia, jos esim. tuottajajäsenillä on kaksi toisistaan erillistä tuotantoyksikköä eri maantieteellisillä alueilla.

Ohjeita mallisääntöjen hyödyntämiseen tuottajaorganisaation sääntöjen laatimisessa:

Tuottajaorganisaation muodoksi voidaan valita osakeyhtiö, osuuskunta tai yhdistys. Yhdistys on näistä käytännössä hallinnollisesti haasteellisin toteuttaa, siksi mallisääntöissä mainitaan osakeyhtiö/osuuskunta.

- X:n tilalle mallisääntöpohjassa kirjataan **tuottajaorganisaation nimi**.
- xx.yy.zzzz tilalle kirjataan **päivämäärä, kuukausi ja vuosiluku**.
- x1 ja muiden vastaavien tilalle kirjataan esimerkiksi **tuottajajäsenten nimet**.

Jokaisen kappaleen kohdalla tuottajaorganisaation sääntöjen sanamuodot muokataan perustettavan tuottajaorganisaation muotoon ja tavoitteeseen sopivaksi.

” Tuottajaorganisaation sääntöjen sanamuodot muokataan perustettavan tuottajaorganisaation muotoon ja tavoitteeseen sopivaksi.

” Toiminnan tavoitteiden lista löytyy Ruokaviraston oppaasta.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

www.ruokavirasto.fi/yritykset/oppaat/hakuopas-tuottajaorganisaatioksi/

Tuottajaorganisaation toiminnan tavoitteiden lista löytyy edellä mainitusta Ruokaviraston oppaasta tuottajaorganisaation perustamiseen.

Mallisääntöpohjassa olevat viittaukset lakiteksteihin tarkastaa, että ne sopivat juuri omaan tuottajaorganisaatioon.

Joissakin tapauksissa voi olla tarpeen ottaa sääntöihin mukaan määräyksiä esimerkiksi siitä, miten toimitaan jos tuottajaorganisaation varsinaisilla tuottajajäsenillä ei olisi enää sääntöissä määräävää äänivaltaa, jos tuottajajäsenten määrä vähenee alle viiden tai jos tuottajajäsenten kaupanpidettyjen tuotteiden liikevaihto laskee alle 500 000 €:n, jolloin riskinä on tuottajaorganisaatiohyväksynnän menetys.

Väliaikaisetkin lopettamistilanteet voivat aiheuttaa haasteita tuottajaorganisaation toiminnan jatkuvuudelle, riskeihin on hyvä varautua etukäteen.

Tuottajaorganisaatiohyväksynnän menettämisen varalle voi olla tarpeen sopia miten tuottajaorganisaation yhteisinvestoinnit sekä mahdollisiin velvoitteisiin liittyvät oikeudet ja vastuut jakautuvat jäsenten kesken.

Tuottajaorganisaation toiminnassa tulee huomioida ja voi olla myös tarpeen kirjata sääntöihin, että elintarvikemarkkinalain 3 §:n 3 momentista tulevat vaatimukset tulevat huomioiduiksi. Kyseisen sääntöjen mukaan tuottajaorganisaation tuottaja voi vaatia, että sen tuotteiden toimittamisen jalostajalle tai jakelijalle on perustuttava osapuolten väliseen kirjalliseen sopimukseen ja/tai että sopimuksesta on saatava ensiostajilta kirjallinen tarjous sopimuksen tekemisestä. Tällaisen tarjouksen tai sopimuksen on sisällettävä markkinajärjestelyasetuksen 168 artiklan 4 kohdassa ja 6 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetyt edellytykset.

X (OY/OSK) TUOTTAJAORGANISAATION SÄÄNNÖT

Vahvistettu yhtiökokouksessa xx.yy.zzzz

1 § Perustajajäsenet

X tuottajaorganisaation perustavat x1, x2 ja x3... tuottajajäsenet.

2 § Tuottajaorganisaation tiedot

X tuottajaorganisaatio (jäljempänä X) on rekisteröity osakeyhtiö/ osuuskunta (xxxxxxx-x).

3 § Tehtävät ja tarkoitus (toiminnot esimerkiksi)

- X:n toiminnan tarkoituksena on vahvistaa jäsentensä nautanlihan (tai minkä tahansa maataloustuotteen asetuksen EU N:o 1308/2013 Liitteen I mukaisista eri maataloustuotealojen tuotteista) tuotannon kilpailukykyä parantamalla jäsenten neuvottelu- ja markkina-asemaa sekä tuotantopanosten että satotuotteiden kaupassa.

- X voi ottaa myyntiin tuotteita myös tuottajilta tai toimittajilta, jotka eivät kuulu tuottajaorganisaatioon. Tämä koskee ainoastaan tuotteita, jotka eivät kuulu X:n tuotantosuunnitelmaan tai joiden jäseniltä saatava toimitusmäärä ei ole riittävä. Jäsenen tuotanto on kuitenkin aina etusijalla.

- X:n yhtiökokouksen tai osuuskunnan kokouksen nimittämä hallitus päättää vuosittaisten toimintaohjelmien sekä niiden mahdollisten muutosten laatimisesta ja esittämisestä Ruokavirastolle. X:n yhtiökokouksen nimittämä hallitus vastaa myös toimintaohjelmien toimeenpanosta.

4 § X:n toiminnan tavoitteet

X:n tavoitteet ovat (esimerkiksi, täysi lista löytyy Ruokaviraston ohjeista) tuotannon suunnittelu kysyntää vastaavaksi, tuotannon myynti ja markkinointi sekä viljelymenetelmien, tuotteiden laadun ja tuotannon kannattavuuden kehittäminen sekä muut tuotantoon liittyvät asiat. Tuottajaorganisaation säännöt täydentävät Oy:n/ OSK:n yhtiöjärjestyksen sääntöjä, jolloin niitä ei tarvitse ilmoittaa kaupparekisteriin.

5 § Jäseneksi ottaminen

X:n jäsenenä voi olla tuottaja, joka ammattimaisesti tuottaa lihaa osakeyhtiön/ osuuskunnan toiminta-alueella ja yhtiön tuotantosuunnitelman mukaisia tuotteita. Tuottajaorganisaation jäseneksi voidaan hyväksyä myös muita lain maatalouden markkinajärjestelystä (999/2012) 12 b–d § ja valtioneuvoston asetuksen tuottajaorganisaatioista (85/2023) 3 § mukaisin ehdoin.

Jäsenyyshakemus jätetään kirjallisena X:n hallitukselle, joka päättää jäseneksi hyväksymisestä. Allekirjoittamalla jäsen sopimuksen, jäsen sitoutuu noudattamaan X:n sääntöjä, jotka liittyvät tuotantotoimitusveloitteeseen, tuotantoon, kaupan pitämiseen ja ympäristönsuojeluun. Allekirjoittamalla jäsen sopimuksen jäsen sitoutuu myös suorittamaan sääntöjen mukaiset maksut X:lle ja tuottajaorganisaation toimintarahastolle.

Jäsen voi erota jäsenyydestä aikaisintaan vuoden kuluttua jäseneksi ottamisesta. Eroava jäsen ei voi ilman X:n hallituksen antamaa suostumusta vapautua käynnissä olevasta toimintaohjelmasta johtuvista velvoitteistaan niin kauan kuin toimintaohjelmaa toteutetaan. Jäsenyyssopimuksen irtisanomisesta tulee ilmoittaa X:n hallitukselle kirjallisesti, jolloin irtisanominen tulee voimaan puolen vuoden kuluttua. Jäsenyydestä eroaminen ei saa kestää yli 6 kuukautta pois lukien toimintasuunnitelman veloitteet.

6 § Jäsenen jäsenyyssopimuksen toisessa tuottajaorganisaatiossa

Jäsen ei voi X:n tuotteiden tuotannon osalta liittyä toiseen asetukseen (EU) N:o 1308/2013 mukaiseen tuottajaorganisaatioon, mutta voi käydä tuottajaorganisaation sopimusten ulkopuolisilla erillä kauppaa muiden kaupallisten toimijoiden kanssa.

7 § Jäsenen velvollisuudet

X:n jäsen sitoutuu:

1. Toimimaan X:n sääntöjen edellyttämällä tavalla
2. Suorittamaan hallituksen päättämät maksut X:lle ja sen toimintarahastolle (joissakin tapauksissa voi olla tarpeen tarkentaa tässä kohtaa kuinka usein hallitus voi päättää maksuista)
3. X:n kanssa vuosittain laadittuun tuotantosopimukseen, joka perustuu X:n hallituksen hyväksymään tuotanto- ja markkinointisuunnitelmaan
4. Noudattamaan vuosittaisessa tuotantosopimuksessa määritellyjä yksityiskohtaisia ehtoja mm. eläinmäärän, tuotantomäärän sekä muiden erikseen määriteltävien ehtojen osalta
5. Noudattamaan toiminnassaan eläinsuojelulain (247/1996), lakia eläinten hyvinvoinnista (693/2023), ympäristönsuojelulain (527/2014), luonnonsuojelulain (9/2023), vesilain (587/2011), vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen (1022/2006) Sekä EU:n ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (1384/2022) sekä EU:n viljelijätukien ehdollisuuden lakisääteistä hoitovaatimuksista sekä niiden ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonasta annetun Valtioneuvoston asetuksen (65/2023) säännösten ehtoja.
6. Myymään sopimusmäärän X:n kautta. Jäsen voi kuulua toimittamansa tuotteen osalta vain yhteen tuottajaorganisaatioon.
7. Antamaan X:n pyytämät tiedot eläinmääristä sekä sopimuksessa määritellyjen muiden ehtojen toteutuksesta ja mahdollisia muita mm. tilastointia varten tarvittavia tietoja. Jäsenten antamien tietojen yhteenvetoja voidaan käsitellä X:n järjestämissä kokouksissa. (Voidaan käyttää myös tuotantotoimitusveloitteetermiä)
8. Antamaan X:lle oikeuden siitä etukäteen ilmoittamatta, tarkastaa tuotantoa, eläinten hyvinvointia, tuotteiden

käsittelyä ja suoramyyntiä sekä kirjanpitoa tämän X:ää koskevien tuotteiden osalta.

9. Ilmoittamaan viipymättä X:n hallitukselle, mikäli ei kykene suoriutumaan tekemänsä sopimuksen velvoitteista. Poikkeuksen tehtyihin sopimuksiin voi myöntää ainoastaan X:n hallitus
10. Toimittamaan X:n tilastointitarkoituksiin pyytämät tiedot. X on puolestaan velvollinen toimittamaan tietoja Ruokaviraston EU-raportointia varten.

8 § Sääntöjen ja määräysten rikkomusten seuraamukset

Sääntörikkomukset käsittelee X:n hallitus. Hallitus voi lievissä sääntörikkomuksissa antaa huomautuksen tai kirjallisen varoituksen rikkojalle. Vakavissa sääntörikkomuksissa hallitus on velvollinen ottamaan harkintaan jäsenen erottamisen.

Jäseniltä perittävät maksut voidaan eräpäivän jälkeen periä automaattisesti tuottajalta ilman eri päätöstä. Mikäli jäsen rikkoo 7 § mukaisia velvoitteita eikä hallitukselle ole annettu tästä hyväksyttävää selitystä, on X oikeutettu perimään jäseneltä sopimusmäärän arvon sovitun kertaisena/vahingosta aiheutuneen määrän koskien toimittamatta jääneen tuotannon määrää.

Jäsenen ja X:n välillä solmitun sopimuksen rikkomisesta jäsen on velvollinen korvaamaan yhtiölle aiheutuneet lisäkulut, jotka vähennetään asianomaiselle jäsenelle suoritetavasta myynnin tilityksestä tai laskutetaan sopimuskauden loppuun mennessä.

Jäsen voidaan erottaa, jos hän:

1. ei toimi X:n sääntöjen tai tuottajaorganisaatioiden toiminnalle asetettujen säästöjen mukaisesti
2. ei saamastaan kirjallisesta varoituksesta huolimatta, asetettuun määräaikaan mennessä, suorita maksujaan X:lle
3. nautanlihan tuotantoa lopettamatta luopuu osittain tai kokonaan käyttämästä X:n palveluksista
4. aiheuttaa X:lle huomattavaa vahinkoa tai muutoin toimii X:n etujen ja tarkoituksien vastaisesti
5. asetetaan konkurssiin tai henkilöjäsenelle määrätään edunvalvoja
6. ei allekirjoita tuotantosopimusta X:n kanssa
7. tuottajajäsen liittyy toiseen tuottajaorganisaatioon, joka pitää kaupan samoja tuotteita kuin X tuottajaorganisaatio

Jäsenen erottamisesta päättää X:n hallitus. Erottamispäätös voidaan saattaa X:n yhtiökokouksen tutkittavaksi.

Riidat jäsenen ja X:n välillä ratkaistaan ensisijaisesti neuvottelemalla. Jos asiasta ei päästä neuvotteluihin yhteisymmärrykseen, ratkaistaan riita X:n tai jäsenen kotipaikan mukaan määräytyvässä käräjäoikeudessa tai välimiesmenettelyssä, siten kuin välimiesmenettelystä annetussa laissa (967/1992) säädetään/ käräjäoikeudessa.

9 § Jäsenen eroaminen

Mikäli jäsen eroaa tuottajaorganisaatiosta, tulee hänen palauttaa omistuksessaan tai hallinnassaan oleviin tiloihin kohdistuneet X:n rahoittamat investoinnit niiden käyväällä arvolla, jonka on arvioinut riippumaton tarkastaja.

10 § Äänivallan rajoittaminen

Tuottajaorganisaation yksittäisen jäsenen äänivallan ei esimerkiksi (tulisi) saa olla enempää kuin 10 % jäsenten yhteenlasketusta äänimäärästä.

Säännöt tulisi muotoilla siten, että tuottajajäsenillä on organisaatiossa määräävä asema ja siten riittävä äänivalta valvoa etuaan organisaatiossa ja sen päätöksenteossa. Äänivaltaa laskettaessa yksittäisen jäsenen tai osakkaan äänivaltaan katsotaan kuuluvaksi tämän suora ja välillinen omistus tuottajaorganisaatiossa. Muut kuin tuottajajäsenet eivät voi pitää hallussaan yli 49 prosenttia äänivallasta tuottajaorganisaatiossa.

11 § Kirjanpito- ja budjettisäännöt

Tuottajaorganisaation hallitus vastaa X:n kirjanpito- ja budjettivelvollisuuksista. X säilyttää kirjanpitonsa valvontaa varten vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä siten kuin kirjanpito-laissa säädetään (1336/1997). X säilyttää tarkastusta varten tuotteiden siirtymisestä tehdyt tositteet (esimerkiksi laskut, kuitit ja muut tositteet sekä tilitykset tuottajille), joista käyvät ilmi myydyt tuotteet, tuotteiden määrä ja arvo.

X pitää sellaista kirjanpitoa, että siitä voidaan vuosittain tunnistaa, tarkastaa ja varmentaa toimintarahastoon liittyvät menot ja tulot sekä järjestää kirjanpitonsa siten, että tuen myöntämisen ja maksamisen edellytysten sekä tuen käytön valvominen on vaikeuksitta mahdollista. (KA 543/2011 Art. 52)

12 § Sääntöjen muuttaminen

Näiden sääntöjen muuttamisesta päättää X:n yhtiökokous/ osuuskunnan kokous. Päätös on pätevä vain, jos vähintään kaksi kolmasosaa yhtiökokouksessa/ osuuskunnan kokouksessa edustettuina olevista äänistä ja osakkeista kannattaa muutosta, ellei laissa tai näissä säännöissä jostakin asiasta toisin määrätä.

13 § Muut säännöt (tarvittaessa)

